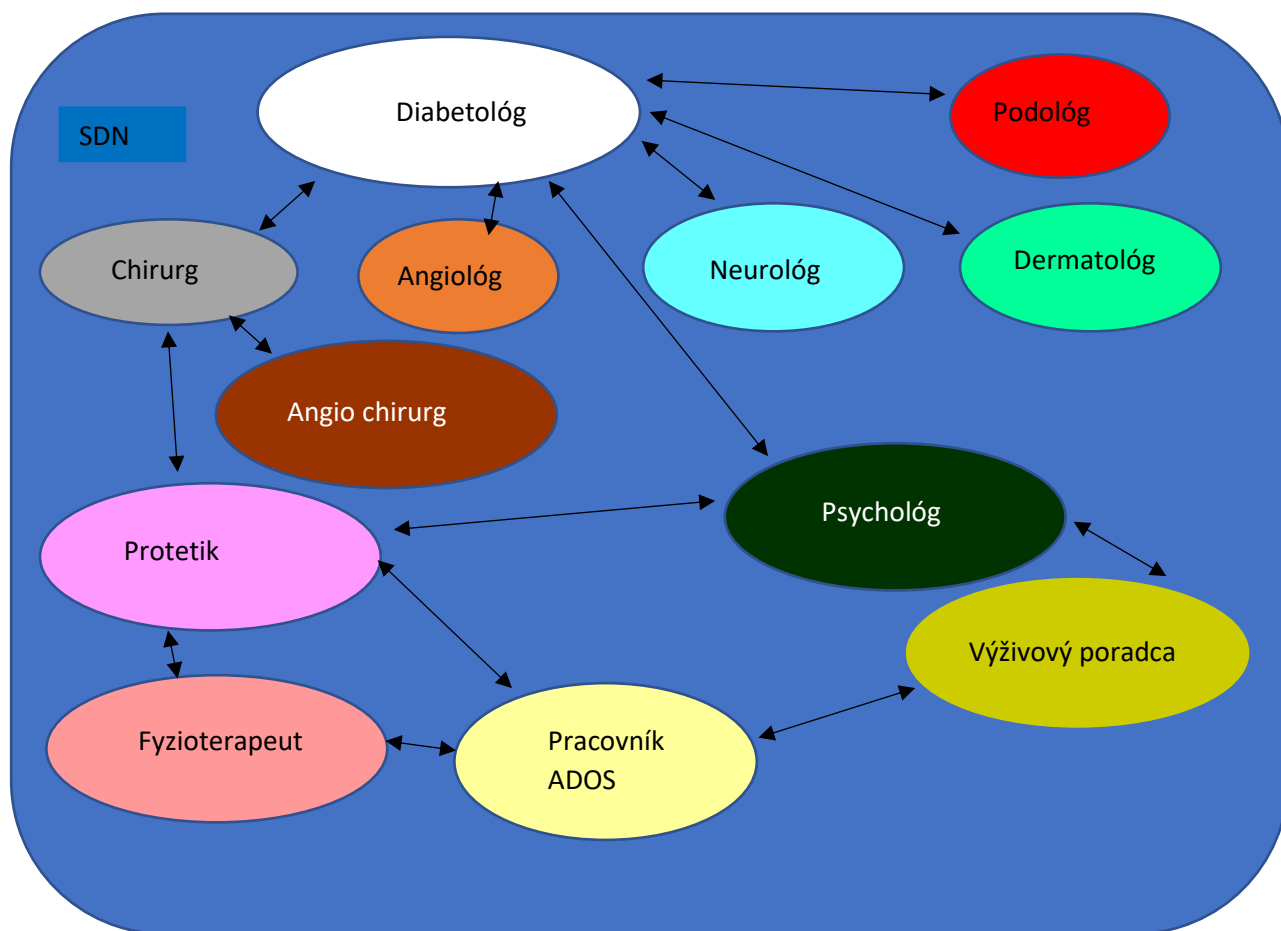

Slovenská podologická spoločnosť, o.z. ako neoddeliteľná súčasť profylaxie syndrómu diabetickej nohy (SDN)

Pravidelné ošetrovanie nôh a chodidiel ľudí všetkých vekových kategórií je jednou z veľmi diskutovaných otázok na rôznych fórach odborníkov zaoberajúcich sa jednak prevenciou zdravia nôh, ale aj zároveň odborníkov zaoberajúcich sa priamo riešením problémov zdravia nôh obyvateľstva Slovenskej republiky. **Samostatnou kategóriou** ľudí, kde je nutné zameranie sa na zlepšenie stavu nôh, je **diabetik**. Toto ochorenie priamo vplýva **na zdravie nôh**.

Vzhľadom na neustále sa zvyšujúci počet pacientov s diagnózou diabetes mellitus, sa v tejto situácii ukazuje nájstojčivá otázka **profylaxie komplikácií dolných končatín**. Manažment diabetickej nohy sa ukazuje ako nevyhnutá a nutná podmienka pre zníženie počtu komplikácií a amputácií dolných končatín. Náklady na liečenie pacienta s rozvinutým SDN sa so zvyšujúcim stupňom závažnosti exponenciálne zvyšujú. Skúsenosti a štatistické skúmania z okolitých krajín jasne ukazujú, že prevencia SDN predstavuje

zlomok nákladov na pacienta a znižuje následné náklady na liečenie pacienta, výrazne predlžuje pacientovi časť života bez komplikácií a kvalitu života, kedy pacient môže byť ekonomickým prínosom pre štát.

Profylaxia zdravia nôh pacientov s diabetom je nevyhnutná aj v podmienkach Slovenskej republiky. Pravidelné ošetrovanie nôh by malo byť súčasťou nevyhnutnej starostlivosti o telo, rovnako ako dodržiavanie správneho stravovacieho a pohybového režimu. Pravidelné ošetrovanie a kontrola nôh diabetikov s akýmkoľvek typom diabetu by sa mala stať absolútnou nutnosťou. Pravidelným ošetrením a rovnako kontrolou, je možné podchytiť prvotné príznaky nástupu a progresie SDN.

Memorandum Slovenskej podologickej spoločnosti, o.z. k profylaxii zdravia nôh obyvateľstva SR a pacientov s diabetom

Slovenská podologická spoločnosť, o.z. je spoločnosť, ktorá združuje pedikérov a podológov na Slovensku. Rovnako ako okolité štáty máme formované učebné osnovy pre pedikérov a po Poľsku sme druhým štátom V4, ktorému sa podarilo v rámci stredoeurópskeho regiónu spustiť a realizovať výuku na Strednej zdravotnej škole v odbore Podológ. Podológ je zdravotnícky pracovník. Vzdelanie získava v študijnom odbore, ktorý pripravuje absolventov na nové zdravotnícke povolanie. Má kompetencie na výkon odborných podologických činností: orthonyxia, analýza chôdze, nechťová protetika, ošetrovanie mykotických nechťov a manažment diabetickej nohy v zdravotníckych, kúpeľných, sociálnych a iných zariadeniach.

Absolvent študijného odboru je pripravený okrem iných činností samostatne:

- ✓ vykonávať na základe ordinácie lekára podologické ošetrenia za liečebným účelom a manažment diabetickej nohy,
- ✓ získavať parametre z podologického merania a testov a na ich základe hodnotiť podologické nálezy,
- ✓ na základe zistených klinických podologických znakov a prejavov vykonávať podologické techniky,
- ✓ aplikovať na chodidlá obvazy na rany, bandáž proti pôsobeniu tlaku a na odľahčenie,
- ✓ vykonávať edukáciu v oblasti starostlivosti o nohy, navrhovať a zabezpečovať podologické ošetrenia a ďalšie činnosti.

Slovenská republika má v podológovi zdravotníka, ktorý je schopný plniť ciele profylaxie SDN. Je plnohodnotnou súčasťou procesu manažmentu diabetickej nohy v štádiu profylaxie, doliečovania, ochrane nôh pred ďalšími komplikáciami a recidívami akútnych stavov.

Vzhľadom na to, že máme aktuálne malý počet podológov pre pokrytie potrieb Slovenska v súvislosti s profylaxiou SDN, Slovenská podologická spoločnosť, o.z. má ako riešenie 3 fázy. V týchto fázach je možné zo strany SPS, o.z. plniť rôzne úlohy.

Úlohy pre rozvinutie plnohodnotnej profylaxie SDN :

1. Základné vychytávanie diabetikov.
2. Pravidelné ošetrenia nôh diabetikov na odborných pracoviskách podológie.
3. Prevencia SDN a vyhodnocovanie rizikovosti pacienta.
4. Spolupráca podológa a zdravotného pedikéra (v horizonte do 5 rokov, resp. fázy 2) s odbornými lekármi a ďalšími pracovníkmi zúčastňujúcimi sa na procese liečby pacientov s diabetom.

5. Edukácia pacientov s diabetom o správnom ošetrovaní nôh, režimových opatreniach a podpore liečenia ich ochorenia u odborných lekárov.

Plnenie úloh a kroky riešenia v 3 fázach

1. Fáza malého počtu Podológov – plán plnenia do 2 rokov

Vzhľadom na to, že povolanie Podológ je plynulým pokračovaním a zvýšením odbornosti a vedomostí v oblasti zdravotného ošetrovania nôh sa na štúdium podológie hlásia predovšetkým pedikéri, ktorí plnia momentálne funkciu tzv. zdravotnej pedikúry. Tento stav môžeme využiť.

Zdravotných pedikérov je možné doškoliť v oblasti základných vedomostí manažmentu diabetickej nohy. Školenia už prebiehajú niekoľko rokov, avšak sme pripravení spolupracovať a vytvoriť študijný materiál, ktorý bude jednotne učený a seminár bude pod gesciou Slovenskej diabetologickej spoločnosti, o.z. a / alebo spoločnosťou menovaných odborných lekárov, ktorí by viedli výuku.

Pedikér by však mal možnosť svoju činnosť vykonávať do času nasýtenia trhu zdravotníckymi pracovníkmi Podológmi a uchádzať sa o štúdium podológie.

Profylaxia

- Podológ
- Zdravotný pedikér so špecializovaným kurzom vedeným pod gesciou Slovenskej diabetologickej spoločnosti, o.z. (seminár ukončený záverečnou skúškou, ktorou preukáže vedomosti a zručnosti)

2. Fáza rastu počtu Podológov – plán plnenia 2 – 5 rokov

Plnenie úloh plne v kompetenciách Podológa a zdravotného pedikéra, ktorý je preškolený rovnako ako v 1. fáze. Pre obe zamestnania budú pripravené pravidelné doškolenia a preškolenia v oblasti manažmentu SDN so záverečnými skúškami. Tieto skúšky sú pre podológa odporúčané no pre zdravotného pedikéra nutné.

Zároveň zdravotný pedikér, ktorý do budúcnosti chce plniť úlohy profylaxie SDN, sa musí prihlásiť na štúdium podológie.

3. Fáza nasýtenia potrieb trhu Podológmi – plán plnenia nad 5 rokov

Plnenie úloh profylaxie SDN je plne v kompetenciách podológa, ktorý má odporúčané, aby sa pravidelne zúčastňoval na seminároch, workshopoch a školeniach v problematike SDN.

Záväzné stanovisko Slovenskej podologickej spoločnosti, o.z..

Slovenská podologická spoločnosť, o.z. **bude zabezpečovať a aktualizovať** na svojich stránkach www.podologia.sk **mapu oprávnených poskytovateľov** služieb manažmentu SDN.

Oprávnený podológ a/alebo zdravotný pedikér (pre 1. a 2.fázu plánu plnenia profylaxie) budú:

- ✓ poskytovať **odborné ošetrenia a analýzy** podľa podmienok vzdelávania, ktoré bude vedené pod gesciou Slovenskej diabetologickej spoločnosti, o.z.
- ✓ **odosielať klientov/pacientov na ďalšie odborné ošetrenia**
- ✓ poskytovať **individuálnu edukáciu** klientov/pacientov počas odborných ošetrení ohľadom domáceho ošetrovania nôh, stravovacieho, pohybového a liečivého procesu predpísaného odbornými lekármi
- ✓ poskytovať **skupinové edukačné cykly pri diabetologických ambulanciách** jednotným systémom prednášky, ktorej obsah bude jednotný pre celé územie SR a schválený garantom menovaným Slovenskou diabetologickou spoločnosťou, o.z.

Vzhľadom na to, aby oprávnení podológovia a zdravotní pedikéri mohli účinne plniť funkcie profylaxie SDN, prosíme o súčinnosť Slovenskú diabetologickú spoločnosť, o.z.. Pre efektívne plnenie memorandových úloh Slovenskej podologickej spoločnosti, o.z. je potrebné, aby Slovenská diabetologická spoločnosť, o.z. :

- ❖ menovala garanta a poverených lekárov vzdelávania profylaxie SDN v rozsahu kompetencií profylaxie SDN podológ
- ❖ vytvorila v spolupráci so Slovenskou podologickou spoločnosťou, o.z. osnovy a náplň doplnkového vzdelávania pre podológov a zdravotných pedikérov pre podmienky kvalitného a regulovaného poskytovania profylaxie SDN
- ❖ vytvorila v spolupráci so Slovenskou podologickou spoločnosťou, o.z. jednotnú prednášku pre celé územie SR určenú na skupinové vzdelávanie klientov/pacientov s diabetes mellitus pri diabetologických ambulanciách
- ❖ zapojila podológa a zdravotného pedikéra do systému profylaxie SDN

Pre účinné a rýchle intervencie akútnych stavov klientov/pacientov na odborných pracoviskách podológie a zdravotnej pedikúry (pre 1. a 2.fázu plnenia profylaxie), **žadame dodanie zoznamu** chirurgických a angiologických ambulancií, ktorých **lekári sa špecializujú na intervencie v súvislosti so SDN** pre akútne stavy klientov/pacientov.

Ing. Milada Nádašiová – prezident Slovenskej podologickej spoločnosti, o.z.

V Bratislave, dňa 2.11.2022